

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
 Nem tagoknak előfizetési díj:
 Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
 Üllői-út 25. szám.
 Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendes közgyűlésére,
 mely 1896. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor fog az egyesület Köztelek épületében megtartatni.

Tárgyak:

1. Elnöki ünnepélyes megnyitó.
2. Közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése 2 tag kiküldése.
3. Igazgató-választmány jelentése az egyesület 1895—1896. évi működéséről.
4. Az évközben belépetti tagok felvétele.
5. Az évközben meghalt tagok bejelentése.
6. Tiszteletbeli tagok választása.
7. A számvizsgáló-bizottság és az igazgató-választmány jelentése a múlt év számadásáról, az egyesület vagyoni állapotáról és kezeléséről.
8. Az 1897. évi költségvetés és ennek korlátban a tisztviselői fizetések megállapítása.
9. 15 kisorsolt választmányi tag helyett újak választása az alapszabályok 28. §. alapján.
10. A IV. országos gazdaságkongresszusról jelentés és intézkedés határozatainak végrehajtásáról.

11. Az egyesületi tisztikar nyugdíj-szabályzatának megerősítése.

12. Esetleges indítványok, melyek tagok által az alapszabályok 14. §. k) pontja szerint benyújtattak.

Budapest, 1896. évi október hó 23.

A 14. §. k) pontja így szól: „A tagoknak a közgyűlés elő az igazgató-választmány utján tett beadványai és indítványai.”

G. Desseoffy Aurél s. k.,
 elnök.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Igazgató választmánya 1896. évi nov. 12-én kedden d. u. 4 órakor ülést tart a Köztelekben. Az ülés tárgysorozatát lapunk múlt (89.) számában közöltük.

Meghívó.

Gróf Esterházy Miklós ur uradalmi jószágigazgatója: *Festly* Lajos ur az OMGE. tagjait egyesületünk utján meghívja, hogy a f. hó 10-én Tatán, az uradalom *halgazdaságának halászati megtekintési sziveskedjenek.*

Az indulás *Tata-Tóvédros állomásra* a budapesti keleti pályaudvarból a f. hó 10-én (kedden) reggel 8 óra 30 perczkor induló gyorsvonattal, *viasszautads* ugyanaznap Tatáról déli 12 órakor induló gyorsvonattal történik.

A résztvenni szándékozók f. hó 9-én (hétfőn) délig sziveskedjenek szándékukat az OMGE. igazgatójával tudatni, hogy a megfelelő kocsikról gondoskodni lehessen.

Igazgató.

Figyelmeztetés.

Mindazon tagjainktól, kik az évidíjat, vagy alapítványi kamatot mindez ideig az egyesület pénztárába be nem fizették, tartozásukat postai megbízás utján szedjük be, az okozott postai költséggel együtt. Felkérjük tehát T. Tagjainkat, hogy ezen megbízások kivatáni sziveskedjenek.

Igazgató.

Elnökválasztás az Egyesült-Államokban.

Az egész művelő világ, de különösen Európa hónapok óta lázas érdeklődéssel várta a híreket az amerikai Egyesült-Államok elnökének választásáról. Rendes körülmények közt vajmi kevésbé érdekli az idegen államokat, de külön-

sen hazánkat az amerikai belpolitikai viszonyok állapota még akkor is, ha a republikánusok és demokratáknak versengése, a világ nagyságra nézve második állama fejének megválasztása körül forog; a jelenlegi elnökválasztás azonban nem is annyira a politikai páriáknak mérkőzése, mint inkább gazdasági harc volt, amelynek kihátása bármelyik fél javára dőljön is a kocka, az egész művelt világot és első sorban Európát közvetlenül érdekli.

Az amerikai elnökválasztás két jelöltjének párta je alkalommal az arany és ezüst jelszava alatt küzdött meg. *Mac Kinley* az 1890. évi hasonló nevű védvámok bill szerzőjének, az aranyvalta hívének, a nagytöke, a nagypír monopoliomok, a kornerek, trösztök, ringek és kartellek s a védvámok előfőjének a párta lett győztes az elnökválasztó kongresszus tagjainak megválasztásánál. *Bryan* az ezüstvalta, az ezüst szabadveretése visszaállításának proklamálója, a mezőgazdaság és a farmerek érdekeinek képviselője, a kis emberek pártfogója, a munka jogainak érvényesítője és a szabad kereskedelem hívének párta föltött. *Mac Kinley* győzelme valóságos örömláza hozta az amerikai és európai börzékert, mert az aranyvalta sértetlen-iséget Amerikában a legközelebbi öt évre ismét biztosítva van s ezzel együtt az európai aranyvaltas törekvések veszedelme is csökkenet.

Azt a tényt nem lehet eltagadni, hogy *Mac Kinley* győzelme következtében az aranyvalta hívének nem kell féltőnk attól az eshetőségtől, hogy az amerikai Egyesült-Államok saját magukra nézve

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. szám Váci-körut sarok.

Ajánlunk:

ŐSZI VETÉSRE

legkitünőbb minőségű luczernát, lóherét, biborherét, őszi-borsót, téli-bükkönyt, homok-bükkönyt, Szent-János-rozsot, káposztarepczét.

Alapszabályt, üzleti értesítőt kívánatra bérmentve küldünk.

Mai számunk 20 oldal.

fejlődött, szép, mely teste, testrészeinek egyöntetű arányosságú és előkelő alakulása, élénk járása és szép, barátságos tekintete, szónok, a szépség és erő imponáns viselkedése teszik az állatot.

A mely belátása simmenthali tenyésztők előtt idők folytán mindinkább világossá lett, hogy pusztán a lehető nagy testsúlyra való törekvés a tenyészérett nem képezheti s hogy a nagy erőlködési képesség, nem a gorbomba okozaton és vastkos végtagokon fordul meg. Felismerték, hogy állataik megnevesedése azok tehozamára mindenképpen csak előnyös lehet s tenyészállataik, különösen általában „Muni”-nak nevezett bikáik kellő megválasztásával értéktek annak is a módját, hogy miképpen kell az elsősorban ezélezott tejproduktúzió tenyészeteikben mindinkább fokozni, vagyis a régi közönségesebb formákból a mai nemes simmenthali tenyészeti. A vastkos, magas farkotűzés, a gorbomba bőr, vastag szarv, vastkos lábak öntettek s ma a simmenthali oly állat, melyről joggal állíthatjuk,

hogy a szépség és suly mellett kedvelőn kiegyensúlyozottan meggyógyított állapotban egyesíti magában a teljes, hizási és erőlködési képességet. Ha előbb méltán azt mondhatjuk, hogy a simmenthali kiváltságban kitűnik, de kvantumban csak közepes tejproduktú, úgy ma épp oly méltán igen jó tejelőnek mondhatjuk a simmenthali tenyésző a marháját. Meg kell azonban jegyeznem, hogy ez csak a jó tenyésztők eredeti simmenthali állataira nézve áll. Ez a tenyészési irány, melynek követésében a nemességére és teljes képességre különös figyelem fordítatik, hovatovább általánosabbá válik s az állam által is legerősebben ez az irányzat istápolatják. A berni tanács — ha nem esadalm — 1876-ban már kimondta, hogy ez az irányzat a díjazási eljárásoknál is különös figyelemmel méltassák s az ily irányban tenyészített bikákról nagyobb jutalmak osztassanak.

E szádra az állam évenként 15.000 frankot utalványoz ki a már előbb rendszerezett 40.000 frankhoz, úgy, hogy tehát jelenleg 55.000 frank fordítatik évenként díjazásra. Ez öszsegek a „marha-kártalanítási pénzár”-ból vétetnek s azon pénzékből gyűjtetnek össze, melyeket minden vásárló az egészségi bizonyítványokért fizetni köteles.

Igy mikidők közre minden az úgy továbbvitelére, a jól felismert üdvös ezü elérédésre; s a svájci tenyészők elég éles, energikus és fáradhatlan arra, hogy a mutatózó előnyököt szivós kitarással kihasználják.

Jóllehet, a simmenthali marhát teljesben a mennyiségben illetőleg a lapályfajták, hipodalmosságban pedig a shorthornok felülmúlják, összehasonlítása a simmenthalinak mégis oly elcsendő, hogy tapasztalásaimból folyólag ki merem mondani, hogy kedvezőbb összerendelésnél egyetlen más fajta sem képes felülmúlni.

A simmenthali marha istállón való takarmányozásra fogva és a silk vidékeken is kitűnően honosult, tulajdonságait nagy biztonságos örökíti vadakaira s megfelelő, szakaszú tartás, s kellő mozgásban való részesítés esetén, a vérfertőző tenyésztes kerülésével, hasznosító képességeit teljes mértékben megtartja.

Éz állat nem a szegény ember marhája, mely a szükségesebb helyzetben a mostohán kimért körülményekhez is alkalmazkodik tudna, de pl. 100 kg. élősúlyra sem mireni se kíván többet, vagy jobbat, mint bármely más, jó hasznosítási fajta. Az a körülmény, hogy mindenfelé igen nagy területen elterjedt és számos év óta mindenütt jól tartja magát, eléggé mutatja, hogy a tenyészők homoszóciái képességeivel meg vannak elégedve.

A simmenthali havasi gazdaság egyike Svájcban a legjobbaknak, arra a lehető legnagyobb figyelem fordítottik s derekasan dolgoznak ott az emberek, a kártékony tó-

vaj produktátnak. Ez utóbbinak ára a kereslet és minőség szerint 180—240 frank, a sajte minőség szerint 1—2 frank. Kilogrammonként, reszelni való, 2—20 óras, egészen zsiros sajtoké pedig 340 s több frank.

A legtöbb borjú a december eleje és április vége közötti időben születik, s felnevelésükre a tenyészők kiváló gondot fordít. Dazsára annak, hogy a Simmenthalban minden használható borjut felnevelnek, a keresletet teljesen fedezni nem bírják. Ezért ha a tenyésző hasas állatot ad el, rendszerint kiköti, hogy a borjú 14 napos korában visszaszolgáltassék neki. Emellett a berni kanton alsó részeiben le egészen Langenthalig igen nagy számban borjuk öszse is vásároltatnak. É borjukat közönségesen 3 hónapos korukban szedik öszse, hogy ily tenyészésre való alkalmatlanságukat jobban megéltessék, mi 14 napos borjút nem igen lehetőséges. Hogy ily kisebb értékű borjuk is kerüljenek a Simmenthalba, az önként érhető.

A borjut egyébránt születése után azonnal elválasztják s anyja tejével itatják egy sajtdörb, melybe eseeből 20 vastagságú 20 cm. hosszú, lapos szoptató cső szolgál. A teljes teje naponta 9 liternyi adagban, 16 héten keresztül nyújtatik a borjúnak, azután, vizet is kevernek bele, le is folyózik s írt is adnak hozzá, de egyszerűen mind finom szénát, kenyeret s kevés zabot is adnak neki legalább is 25 hetes, — tenyésztéső szánt bikaborjúnak 40 hetes koráig is. Bika borjuk gyakraen egy évet meghaladtok korukig is lejen ételek, naponta 20 literig is elfogyasztanak s mindenképpen kedvezményekben részesülnek. Nevezetesen egészen elősegítetük s lát az ember 10 hónapos borjut, amely 489 kiló nyoma. Husaall kipárnázott állatok, a mennyiben esontváruk hibái el vannak takarva, szépen elgömbölyödött formákat mutatnak s a legszebb reményekre jogosított képét mutatják a tenyészéredményeknek. Sainos, az ilyen állatok gyakraen úgy jelölésülnek a vevő, hogy ily fiatal bikáért van aki legmégasabb 1800—2000 márkát (1000—1200 frt) ért nem sajnálja. S ezeket az áratat a tenyésző és vevő nagyobb dicsőségére, mint követező méltó példák, valamennyi helyi laposka fennen hirdeti. S pedig ez a hუმnos nem egyéb reklamátl! A svájci tenyészők maga is meg van győződve az ilyen erőszakosan fejlesztett tenyészállat hasznatlanságáról, de jól tudja azt is, hogy a vásárlók között, sajnos, kevés a valódi szakértő, s hogy e miatt éppen az ilyen „lebilineselő” példányokkal lehet a legjobb üzletet csinálni.

A legeltesek a völgyekben és a hegyek lábainál májusban kezdődnek és 3—4 hétig tart; ezután az állatot fokozatosan mindig feljebb és feljebb tereltetnek s a legelső Álpokon 8—12 hétig maradjak, majd fokozatosan ismét lejjebb-lejjebb hajtattak, úgy

232. ábra. Torontál vármegyei paviljonja az ezredéves kiállításán.

nyezők (görgetegek, bokrok, gazdonyvok stb.) ellen. Mintagazdaságnak mondható az Anken Sámuel tulajdonát képező Hohlass nevi havasi gazdaság Zweismmben, mely 1900 méternyire felszik a tenger szinétől. Ez két részre van osztva s egyik fele tavaszkor és őszkor, a másik július és augusztusban lejellettetik. Ez a kitudó kórban tartott, védett helyen levő Alp, nagyszerű takarmányt termel. Két kunyhója kellemes nyugvó helyet szolgáltát a hegyre mászásban kifáradt látogatóknak. Egy hegykiszögölésen esinos épületet emelt a tulajdonos, homnan remek kilátás nyílik a szép, élénk Felső-Simmenthalba. A Hohlass mellett a legjobb havasi gazdaságok még a 2000—2800 méter magasan fekvő Seeberg, Rindenberg, Matenberg, Seewlen, Gestellen és Meienberg.

Mig egyfelől a pompás havasi legelőik a legelőtési idény alatt, addig másfelől a völgyek takarmánytermelési idény idején szolgáltattak kitűnő éleeséget az állatoknak.

A simmenthalban fődolog a borjunevelés; a tejgazdaság csak mellékes. Nyáron rendszerint zsiros, télen sovány sajtok és

hogy szeptemberre már a völgyekben vannak. Télen az állatok majdnem kizárólag szénát és sarjot esznek, itálul tiszta vizet kapnak és kevés sóban is részesítennek; olajpogácsát egyáltalán nem, lisztet, korpat és gabonadarát azonban, bár kis mennyiségben, de több helyen nyújtanak nekik. A páztor a legelőtési időnyben is nyújt sőt az állatoknak, ugy, hogy börtöntényéből ad egy-egy adagot minden darabnak. A sőtolyformájú adagolásnak s általában az emberségség, szelid bánásmódnak köszönhető, hogy a svájci marhák oly jó indulatúak, kezesek, mint ritkán máshol.

Az istállók a legelőtési időszakban, de szellősek. A szellőztető, hogy légzúmag az állatoknak ne érje, a padláson készítvék. Alom nagyon vékonyan kerül.

Minden nagyobb tenyésztőnek saját bikája van; olykor a községeknek is van tenyészbikájuk; gyakoribb, hogy a bikalátót egyének a tartásáért 100–200 frankot fizetnek a hágatási díjon kívül, mely 3–10 frank.

A simmenthaliak a svájci törzskönyvet nem veszik igénybe, hanem maguk külön törzskönyvet vezetnek, melybe 1878 óta csak a simmenthalsaanei marhákat jegyzik be. Feltétel a kifogástalan fajtisztaság, szép formák, melyek az elérhető legnagyobb tejelő képességre, erőfeszítésre és hizaldalmasságra engednek következtetni.

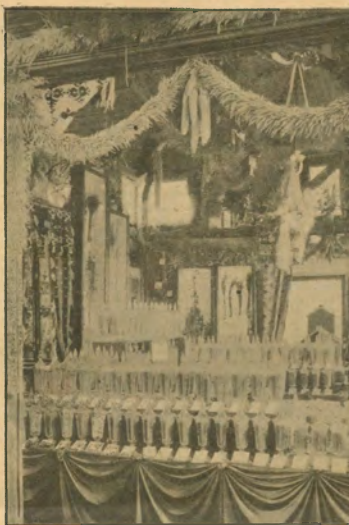
Görömba példányok a törzskönyvbe fel nem vételnek. A színre nézve a sárga és pirosarkában történt a megállapodás. Megkívánatik még a bőr-pigment tisztasága. Ebben a tekintetben a piros-barna szín nem, de a fekete kifogás alá esik. Különös szigorral a bikákkal szemben járnak el, melyeket a szakértő tenyésztő is a szaporítás céljára szőrösáhszogató gonossággal választ meg.

Köztenyésztésre csak oly bikák használhatók, melyeket az állattenyésztő bizottság vagy kiküldött szakértő alkalmasnak nyilvánít. A legjobb bikákat a tenyésztés számára lizosztatandó, azok tenyésztől maga díjakkal jutalmaztatnak s nagy összegű büntetést kell annak fizetni, aki az így jutalmazott bikát eladja s illetéleg megveszi.

A simmenthali marhatejnyésztékének nagyságát legjobban mutatja mindinkább fokozódó elterjedése Svájcban éppúgy, mint egész Németországban, Ausztria-Magyarországban s máshol. Ez mutatja, hogy egy főbőrdala hasznostatásból elsőrendű állat, igen különféle viszony között is, sokkal inkább megállja a helyét, mint oly állat, a mely egyben irányban legelőre kerül. Ez a széles körben elterjedt meggyőződés nem elfogultságon nyugszik, hanem az egész világ előtt nyilván valóság s legkülönfélébb körülmények között, osztalan melegegősdést kellett tenyészeredményéből foly. Nem egyedül az idegen országokban látó tisztavérű simmenthali tenyésztetek értek el nagy eredményeket, hanem a simmenthali bikákkal cserközölt keresztetesztek is, mert azok folytán tenyésztetek keletkeztek, a melyek nemkülönben széles körben vtvák ki elismerést.

Ha már a régi, különösen csak a szép, súlyos test előállítását célzó simmenthali tenyészést is oly egyszerű eredményeknek lett szülőjévé, ugy lehetetlen, hogy a jelenlegi, nemességre is törekvő irány, mely a hármás hasznostatást minél nagyobb fokban egyesítve kívánja látni az egyes általában, mondand, lehetetlen, hogy ez az irány még jóval nagyobb, szöbb eredményeknek szülőjévé ne legyen.

Az árak Simmenthalban kétégtelenül magasak s a nagy kereslet miatt azok is maradnak, de nem szabad elfeledni, hogy egyesek és küldöttégek, kik az ottani körülményeket és szokásokat nem ismerve a Simmen völgyét felkeresik, gyakran maguk az okai, hogy a magas árakba bevitetnek is úgy maguk az okai annak is, hogy ott az árak mindinkább magasabbakká lesznek. Minden magasabb ár, mely fizetettet, a

233. ábra. Torontál vármegye pavilonjának belseje.

Simmenthalban azonnal kétdomusávvá lesz mindig magasabb és magasabb árak követelésére ösztönöz s ezzel még a legdrágább, leggyakorlatosabb vásárlónak is meg kell küzdenie. A simmenthali tenyészők, hogy a legjobb anyagot külföldre ne bocssák, maguk között is megadnak az elsőrendű állatok darabjárt 1400–2000 frankot s 1200–1500 franknyi ár a jól alakult állatért, egyáltalán nem tartózik a ritkaságok közű. Azonban egyenmely árt, melyek eltkérnek, nem szükség mindjárt nagyon komolyan venni. Tanácsos a Svájcban való vásárláskorlmal egyáltalán nyugodtan viselkedni s minden észterrel, vagy gyalázástól tartózkodni.

(Vége köv.)

EZREDÉVES KIÁLLÍTÁS.

Ezüstéremmel kitüntetett kiállítók.

Az ezredes orsz. kiállítás alkalmával aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett kiállítók közül, kiknek névsorát lapunk mint számában közöltük, ezüstérmeket a következők kiállítók kaptak:

1. Magyar köllők: Alsófehértvármegyei gazdasági egyesület, Aurát tejasarnok-szövetkezet, báró Berg Gusztáv földbírtokos Kapuvár, Brassó vármegyei gazdasági egyesület, Domány József börtormelő Árad, Erdélyi gazdasági egyesület, Erdélyi katolikus status radnóthi uradalma, Esztergomi érekség bajosi uradalma, esztergomi főkáptalan szt.-benedeki gazdaság, földvári földműves iskola, Háromszék vármegyei gazdasági egyesület, Imre Lajos komlóermelő, Ilyefalva, Jász-N.-Kun-Szolnokvármegyei gazdasági egyesület, Jászói prépostság erdészete, Kassa szab. kir. város erdészete, kegyestaniórend menyéi uradalma, Komáromi gazdasági egyesület, Madách Imre földbírtokos Súrny, Magyar termelők borrhátára Bpest, Molki apát-ság margittai uradalma, Pannohalmi főapát-ság fúrzi gazdasága, Pécsi tejasarnok, Sárosvármegyei gazdasági egyesület, Szombathelyi tejszövetkezet, id. báró Wodianer Albert nyomai gazdasága, Zirczi apát-ság erdészete, Zirczi apát-ság juhászata.

2. Horvát-Szlavon kiállítók: Ghyecz-Cabar nemesi uradalom, Cabar, Hídgehtí Mirkó nagybirtokos Bogdanovics, Inkey Milán báró nagybirtokos Ráznia, Kulmer Milán gróf nagybirtokos Brack, Petrovic Nikola nagybirtokos Starapana.

3. Bosznia és hercegovinai kiállítók: Jelasic Markó börtormelő Mostár.

A torontálmegei gazdasági egyesület gyűjteményes kiállítása.

A torontálmegei gazdasági egyesület ugyancsak kitette magáért, hogy méltóan szerepelhessen a millenáris kiállításon. Volt külön pavillon katolikus és a mi a főlog igen szép, izéssel ésszállított, változatos, a mege minden gazdasági ágára s házipárlara kiterjeszkedő kiállítása. A ki a nagy mezőgazdasági csarnok háta megett fekvő torontálmegei pavillont felkereste, csakis melegegősdéssel távozhatott onnan. Melegegősdéssel a látogatók a melegegősdéssel az egyesület áldozat késsége felett.

Mint kiállítók szerepeltek először is a gazdasági egyesület, másodsor a mege nagy és kishirtokosai, közöttük gróf Cseconics Endre az egyesület elnöke és Rónay Ernő alnök; továbbá Baich báró, Hannoncourt Felix gróf, Karatonyi Aladár és Janos gróf, Lederer Arthur, Marib Alt, Nákó Kálmán gróf, Poroszyk Béla, Szent-Iványi Zoltán, Solymos Gusztáv, Wimpfen gróf, a zágrábi érekség stb.

Dr. Kosutány Tamás.

Huszonöt éves tanári működését töltötte be a mult hó végén a m.-óvári gazdasági akadémiának a magyar gazdaközönség és a tudományos világ által is jól ismert és működése miatt nagyra-becsült tanára: Kosutány Tamás.

Az a tér, a melyen Kosutány az ő működését mint tanár, mint tudományos kutató és mint szakíró huszonöt évén át kifejtette, járt utak nélküli pusztaságnak nevezhető az ő működésének megkezdése előtt, a melyben éppen Kosutánynak jutott a feladat néhány irányító csapásnak a kitaposása. Kosutány mint fiatal gazda hamar felismerte a kémia- és a mezőgazdaság fejlődésére vonatkozó fontos szerepét és gazdai képzettségű Magyarországon ő volt az első, a ki a kémia művelésére adta magát, hogy a tudományunk ezt az ágát a mezőgazdaság számára hasznossá tegye. Kosutány adott Magyarországon elsőképpen jelentőséget az „agrikultur kémianak”. Tudományos buvárlatai és szakmunkái az agrikultur kémianak Magyarországon is létjogosultságot szereztek és bezonyították azt, hogy ezen a téren csak úgy várható eredmények, ha az agrikultur kémiaát nem mint célt, hanem mint eszközt tekintik művelők. Olyan eszköznek kell azt tekinteni, a melynek segítségével a mezőgazdasági termelés minden terén utmutatást nyerhetünk a tökéletesedésre, az intenzívtásra, éppen azért a tudományunk folytonosan a legzserosabb kontaktusban kell lennie a gyakorlati mezőgazdasággal és annak igényeivel.

Kosutány negyedszázados működése éppen ezért sem mint tudományos buvárlónak, sem mint szakírónak, sem mint tanárnak az eredményekben nem szűkölködik. Számos gyakorlati kérdésnek megoldását segítette elő, melyeket szakmunkáival és előadásai után a gazdaközönség körében is ismertekké tett.

Mint tudományos buvárt, az alaposág, a lelkiismeretesség és a gyakorlati érzék jellemzik, mint szakírót a világosság, a magyaros írály és közvilágosság, mint tanárt az egyszerű előadási módor, a tárgy megkedveltetése és az ifjúsággal való bánásmód. Ezek az érdemei eredményezték, hogy most, a midőn negyedszázados tanári működését megérte, tanártársai, hallgatói és a nagy gazdaközönség méltán ünnepli őt, mint a mezőgazdasági tudomány egyik előkelő lelkes bajnokát, a ki szakmájának művelését üttörőként kezdte, a ki szakmájának általános elismerést és magának tiszteletet és követőket tudott szerezni.

A magunk részéről e néhány sorral óhajunk hozzájárulni azoknak nagy számához, a kik Kosutánynak a jelen alkalommal eddigi működéséhez szerencsét kívánunk és óhajjuk vajha minél hosszabb ideig volna még alkalmunk őt működésére terén megtartani hazai mezőgazdaságunk javára.

Dr. Kosutány Tamás született 1848-ban március 7-én Nyír-Lugoson, hol atyja, gróf Károlyi György gazdatisztje volt. Középiskolai tanulmányait a szathmári gimnáziumban elvégezvén, gróf Festetics Taszilló keszthelyi uradalimába ment gazdasági gyakorolnoknak, majd pedig a keszthelyi felsőbb gazdasági tanintézet hallgatója lett. Itt kapott kedvet a kémiahoz. Midőn Budapestten egyéves önkényes volt, minden szabad idejét Tan laboratoriumában töltötte. 1870-ben tanulmányának folytatására állami ösztöndíjjal Halléba ment, ahol főleg kémiai foglalkozott. 1871. év őszén nevezetett ki a m.-óvári akadémiához segédtanárrá, majd 3 év múlva rendes tanárrá. Külföldön ismerelő nagyobb tanulmányutakat tett, melyek eredményeit részint kiadott lektérekben, részint egyes szaklapokban tette közzé. 1873-ban nyerte el a lipsei egyetemen a doktorátusi címet, a dohánykezeléséről szóló munkálatát. A dohány kémiai összetételének vizsgálatán később is sokat és behatóan foglalkozott. A Természettudományi Társu-

Dr. Kosutány Tamás.

lat két ízben bizta meg idevonatkozó vizsgálótkkál.

Számos a kémia körébe tartozó vizsgálatait közül a legjelentékenyebbek a dohány, a szesz és a borra vonatkozik. Az utóbbi időben igen behatóan tanulmányozza a borélesztők természetét.

Dr. Kosutány élenk iradalmi működését fejt ki; fontosabb munkái: *A borszati egytan alapelvei, Magyarországon jellemző dohánynyak kémiai és növényéletleni vizsgálata, a Trágyázás alapelvei* (Cserháti Sándorral). A gazdasági szeszgyártás kézi könyve (Lázár L. Pállal). *Takarmányozás* (Cselkő Istvánnal), németül fordította Wolff Takarmányozásomat (Cserháti Sándorral egyetemben 1888. óta szerkeszti a *Mezőgazdasági Semlel.*

1894-ben a magyar tudományos akadémia levelező tagjává választotta, a hol „Adatok a növényi fehérnye képezéséhez” című munkájával tartotta székfoglalóját és azóta ott több értekezését olvasta fel, 1884. óta a m.-óvári gazd. akadémiával kapcsolatos vegyiskerületi állomást vezette.

Kosutány nemcsak mint tanár és gazdasági író ismeretes országszerte, hanem mint az ifjúság jóakaró lelkes barátja, minék legjobbj bizonyíték, hogy az akadémia segélyegyesületének 1875. óta élnöke; ezen akkor még zsenye egyesület megizmosodását neki köszönheti. A társadalmi életben is élénk részt vesz, mint a m.-óvári Széchenyi-kör és az atletikai kör élnöke.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Meghívó. — Meghívó. — Figyelmeztetés.	1607
Amerikai élelmiszerlátsza. Sz. Z.	1607
Dr. Kosutány Tamás.	1615
Tárca. Kipótvány.	1909
Alattvetés.	
A simmenthai marha saját hazájában.	1609
Ezredéves Kiállítás.	
Ezüstéremmel kitüntetett kiállítás.	1611
A torontói megyei gazdasági egyesület gyűjtőmunkái kiállítása.	1611
Gazdasági állattan.	
Vetési bagolyvírtis. horvátországi írás. Széll Lajos.	1612
Gazdasági írás.	
A tüzölés élelmiszeri alkalmazása a szeszgyártásban.	1613
Zalka Zsigmond.	1613
Levészekrény.	1617
Vegyesek.	1615
Házasság. — Halálhír. — Kérelem. — Olcsó marhasz. — A vásárosarnokok ügye. — Gabonaföld és a ménesudalmakon. — Kenderés közelművelésének kedvező viszonyai vasúti szállítással. — A magyar list ellen. — A borse reformja.	1618
Kereskedelem, tézede.	1614
Budapesti gabonaföld. — Vetőmagvak. — Műtrégyák. — Hereszmagvak plomboxa. — Szesz-tiszt. — Elelmiszeriok a budapesti hatóságok. — Budapesti takarmányvásár. — Allatvadások. — Gazdasági és tenyészmarhavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Budapesti szőrmarhavásár. — Ingatlanok árverése (30000 frt becsűvelten felül).	1618
Szerkesztői üzenetek.	1618

Házasság. *Klestyánszky* Gyula földbirtokos. Ol-tárchoz vette *Hegedűs* Lajos kassai birtokos leányát, Jolánt.

Halálhír. *Fáji Fidy* Barnabás földbirtokos, az O. M. G. E. tagja meghalt Serkén 65 éves korában.

Kérelem. A „Köztelek.” mai számához lapunk terjesztéséhez szükséges czimek összegyűjtésére nyomtatványokat mellékeeltünk. Azzal a bizalomteljes kérréssel fordulunk t. olvasóinkhoz, hogy a mellékelt leveket kitöltve a csatolt borítékban hozzánk juttatni sziveskedjenek. Kérjük, hogy ismerős gazdatisársaik nevét, a kikről feltételezik, hogy a „Köztelek.” iránt érdeklődnek, velünk minél nagyobb számban közölni sziveskedjenek.

„Köztelek.” kiadóhivatala.

Olcsó marhasz. A mint illettékes helyről értesülünk, a magyar pénzügyminiszterium már a jövő év januárjától kezdve mezőgazdasági czelokra olcsó marhaszot fog áruba bocsájtani és pedig a so rendes árának feléért. A feltételek, melyek mellett az olcsó marhasz kizsálgatólatti fog, később fogunk megállapítani és a mint értesülünk azok olyké lesznek megállapítva, hogy az olcsó marhaszot minden gazda könyven fogja beszerezheti. A midőn e megállapodást örömlen regisztráljuk, egyuttal köszönetünket is ki kell fejeznünk a kormányknak azért, hogy a gazdákknak ezt a régóta elodáozott óhaját végre oly kedvező módor megoldotta.

A vásárosarnokok ügye. A főváros legutóbb tartott közgyűlése alkalmával egy fővárosi bizottsági tag interpellációt nyújtott be, a vásárosarnokok ügyében, melynek lényege az, hogy miután már több mint három hónapja mult el, hogy a főváros megalkotta a vásárosarnokokra vonatkozó szabályrendeletét, de a kormány azt még mind-

Országos Magyar Kélesönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Alakult 1884. évtől.

Bűk: TELLECI Géza gróf. Alshö: CSÁVÖSSY Béla.

Zsigmondgyörgy tagok:
ANDRÁSI ÓZÁ gróf, BUDAVITICS SÁNDOR, DESSEVITZ ARISTID, KOMÁTHY BÉLA,
PÉCZY TAMÁS, PÉSPÖTÉ ERZSÉB, BERNÉK GYULA, SEBERTALPITI KÁLMÁN, SZILÁSSY
TAMÁS, SZÓNTY EDEGÖRD, SZÉBART ISTVÁN gróf, TELLECI SÁNDOR gróf.

Vezetőigazgató: SZÖRÉNYI Zsigmond.

Az Országos Magyar Kélesönös Biztosító Szövetkezet a gazdálkodás általános elismerése szerint híven megfelel kiváltásának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdálkodásnak évek óta sürgetett és a kérelemnek gyors és méltányos figyelembevételével a feltek teljes megelégedését vitva ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjairal tetemes megtakarítást lehet elérni; a szövetkezet tisztán csak a díjakat számítja fel a megítélt kifizérthez bányáig; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmértékesebbek.

■ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjait 5% díjengedményben részesülnek.

■ Kiszáradt, ha huszat csoportban, de külön-külön ajánlatot tal terményeket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, József-körút 8. sz. és a vidéken létesített ügynökségek.

A balaton-almádi-i első amerikai szőlőtelepen nagymennyiségű gyökeres fásajtóvány, továbbá feltétlenül fajtisza Rupestris Monticola, Solonis, Riparia Portalis és Selecta sima és gyökeres vessző kerül eladásra. Ugyanott talajok mézstartalmának megvizsgálása pontosan eszközölhető. Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál a tulajdonos:

Suly László,

takarékpénztári pénztárnok Veszprémben. 1772

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kladóvhalban
BUDAPEST,
Üllői-ut 25-ik szám.

A Zalathnai kénkovand ipar r. t.

Brassói kénsv- és mütrágyagyára

ajánl: mindennemű száraz és könnyen szórható **superfoszfátot, répa-, szőlő- és árpátrágyát** Thomas-salakizet, chilisalakot, kénsv ammóniakot és minden egyéb mütrágyát szavatolt beltartalommal.

Felvilágosításokkal és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a **gázvezetőség Brassón, valamint a központi iroda**
BUDAPEST. IV., Bécsi-utca 5. sz.

Szikes talajok javításánál

az általunk nagyobb uradalmakban eszközölt próba-gyázzással kitűnő eredmények lettek elérve, melyekről bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Mindennemű más mütrágyát

hamisítatlan jó minőségben az ajánlott beltartalom szavatolása mellett legkényelmesebben szállítunk.

Ingyenes ismertető füzeteket (Collanemlölöt) bérmentve küldünk.

A Sátorigyrarak központi irodája:

Budapest, IX., Dandár-utca 25.

Eredeti Angol kosok.

Hampshire-, Oxfordshire-, Shropshire-, South-down-, Cotswold és Lincoln kosokat szállít megrendelés után 14 nap alatt bármely állomásra

PICK OSWALD,

tenyészállat-importeur

Budapest, Külső-Kerepesi-ut 1. szám.

Magy. kir. államasvutak.

129685/a IV. 96. r. 2.

Hirdetmény.

A magy. kir. államasvutak debreczeni üzemeltetéséig kezelése alá tartozó Tiszapólgár-Nyiregyházi h. é. vasut Tiszapólgár-Királyhegyi vonala Tisza-Dob, Tisza-Deák és Tisza-Lök állomásokkal Kisfés-Földház rakodó állomással, továbbá Tikosa-Rázom, Hajnalos, Tisza-Eszlar és Basahom megallo rakodóhelyekkel f. é. október hó 26-án a nyilvános forgalomnak átadottak. Az állomások és Kisfés-Földház rakodó állomás az összes, a megallo rakodóhelyek pedig a személyi, podgyász- és kocsi-rakományi tehervár forgalomra vannak berendezve.

Habár a Tiszapólgár-Nyiregyházi h. é. vasut már Királyhegy állomáson eszalakozik a m. kir. államasvutakok forgalmi végpontjává minősítés Nyiregyháza tekintendő a nemnyilvános vonatok Nyiregyházig illetve Nyiregyháztól Kisfés-Földház állomásra.

A Tisza-Lök-Böd-Szt.-Mihályi szarvnyalvon, melyben közbenes állomások nem léteznek, később fog megnyitni.

Budapest, 1896. november 1-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem dijazatik.)

Formalin

(40% os formaldehyd)

kitűnő szer a száji- és körfőfájás ellen.

Nagyobb számban érkezett igaz örök között kitűnő száji- és körfőfájás kezelését Rühmökörf kir. főnök ur Wittenburgban Froden mellett Formalin (40% os formaldehyddel) kísérlete meg.

Az örök szája és körme naponta egyszer félpercesen formalmoldattal lett kezítve. A széklet egyötöd percesen oldattal mosták ki, utána pedig bekenték a körmeiket faktáryavával. Ezekről az iszáló szerrel segítségével formalin gőzzel fertőtlenítették.

A járvány 14 nap lefolyása alatt megszűnt. Az örök csak allig egy napig maradt látható nélkül és jóformán semmit sem szenvedett a járvány miatt. Nevezetesen sikerült továbbá a Wittenburg csupán egy itálóira a trágyának ugyancsak fenti félpercesen oldattal való megmentésével izolálni, dacára, hogy a beteg örök itálóira a többi itálók követlen közelében volt.

Reszelt formalin-gelatine

(Dr. Schleich-féle Glutol)

Dr. Jess Charlottenburg, Schumacher Freiburg i. E. K. Thiburtus Né-rankberg, Wagenbauer Neuborf i. Bayern és a graditzi Wagner-műeszközök kísérletei szerint kiválóan alkalmas nyílt sebek gyógyításához lovaknál, nevezetesen a „lovak pókja” elnevezés alatt nagyon elterjedt Dermatitis oecumata és gurguosa ellen. Az utóbb nevezett a Dr. Schleich-féle Glutol-t mint igen kitűnő szer ajánlja és különösen felszabani nekiközvetlennek írta.

Formalin és Glutol kapható minden droguista kereskedés után, Chemische Fabrik auf Actien (vorm. E. Schering.)

Berlin N., Möllerstrasse 170/171.

KÖSZÉN

összes gazdasági, ipari és házi cselokra

RADNAY KÁROLY

A cs. és kir. szab. Hiteletintézet közzén-osztályának vezérképviselője.

Osztraui gyári, dió-, koczka és darabos, 2-szer mosott ostraui Henrikaknai kovácszszen, porosz szalonzszen, coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

legkifünőbb minőségben legjutányosabban kapható

közzén-nagykereskedőnél,

Budapest, Arany János-utca 34. sz.

Hirdetés.

Sándor József B.-Diószegi szőlőbirtokos elad saját szőlőterméséből **új bort,**

100 hectoliter jutányos áron, elad még 60.000 darab gyökere faszőlőt külön fajtonban és gyökere Ripária és sima vesszők, ojlás és zölés alá, hozzá nemis galvakat, elad 10.000 db. üledékványt simát, fehér és vörös bort termő, direktióműve amerikai fajokat többféle, az árakat levelelbel megkeresésre megmondja vagy árjegyzéket küld. 1933

14406/1896. C.Y.

Hirdetmény.

(Milleniumi memórieti és egyéb kedvézményes jegyek érvényessége) A magy. kir. Államvasutaktól nyert értesítés alapján figyelemzeik az utazó közönséget, hogy az összes bel- és külföldi állomásokon váltott 14. illetve 30 napig érvényes meneljegyek, továbbá az erődevés országos kiállítás igazgatósága által kiadott memórieti füzetek érvényessége folyó évi november hó 15-ig illetve 30-ig (Osztrák) legár oltokban, hogy a vizsranatnak ezen napokon éjféltől be kell fejezve lenni. A vidéki kiállítás bizottságok tagjai stb. a birtokában lévő kézzel ígatóvány alapján azonban a kedvezmény folyó évi december hó 31-ig vehető igénybe. 1896. október 26. Az igazgatóság.

GRAEPEL HUGO

szabadalm. löhéro-tökászoló készülék

minden es: pöpgöphes alkalmazható, 25 száralékkal nagyobb munkaképesség, mint bármely más készülékkel.

Leckülmöb szerkezet legelősböb árban

GRAEPEL HUGO gépgyáronál Budapesten, V. Kőrös vácizút 40. sz.

Szabadalmosozól s Biedenk és Párisban stb. az aranyéremmel kitüntetett

EXCELSIOR SZÜRÖINK

utóérletetelna munkaképesség, a leggyorsabb készítés és tisztaság tekintetében az összes eddigi szűrőket felulmál, a melyeket a cs. és kir. hadsereg, államvasutak és egészségügyi hatóságok a legjobbnak ismerék el és emelőkora nevezetlek kizárólag csak ezt használják.

Teljesen piszkoz vízet, zavaros bort stb. ha 90% hatékummal van is tele, néhány perc alatt kristály tisztára filtrál s készüléknek nagyság szerint óránként 30-3000 liter szűrődnek ad. Prospektusok és képes árjegyzékek kivatúra igény.

TRENKLER & Co.

WELS, Ob. Öster. 1891

csász. és kir. hadsereg és vasuti szállítóok.

Vincenz Oblack

es. és kir. udvari szállító

Grác (Stájerország).

Első és legnagyobb eredeti stájer vadász-, hölgy és tourista szövöt különlegesség és kivitelű üzlet.

A minőség, választék, színvalódság és olcsóság telkintetében utóérletetlen.

Minták ingyen és bérmentve.

Gép-sodrony-szövetek, cinkezett szürös kerítés-sodrony.

Franz Schrückenfuohs

Waldstätten a. d. Ybbos. 1891

Kwizda Ferencz János

KWIZDA-féle Restitutionsfluid

es. és kir. szab. mosóvíz lovaknak

Egy palackozál 1 Ft 40 kr. osztir. ért.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor

égetett tápporokhoz való, savanyúmarha és juhok tápellőre. 1891

Kwizda-féle pász-beszesítő
édes és édesvízes palackozál 1 doboz
1 Ft 20 kr. 2 Ft 40 kr. 3 Ft 60 kr.

Kwizda-féle pászporokhoz
mestersége 1 palackozál
30 krajczár.

KWIZDA-féle szab. szárszalagzó gummiból

Kwizda-féle kraszál-hemdes
pászporokhoz való, 1 palackozál
1 palackozál 1 Ft 40 kr.

Kwizda-féle nagy-szalagzó
a nagy és a közepes méretű szálak
és korszaklásokhoz 1 palackozál 1 Ft 100.

Kwizda-féle galinkárok
pászporokhoz való, 1 palackozál
1 palackozál 1 Ft 40 kr.

BARANYAY I.,

turfatermények és szabadalmazott ömniköbő turfahintő-closetek,

valamint áruyekszék-berendezési és felszerelési tárgyak vállalata

BUDAPEST, IX., Csillag-utca 15.

Arjegyzékek kivatúra bérmentesen küldetnek.

Haszonbérbeadó birtok.

Özveggy báró Apor Károlynének Maros-Torda vármegyey ösöd községéhez tartozó, a szőlők, erdők és kort kivételével, **300-900 holdat kitevő tagosított földvált birtoka**

1897. évi márczius hó 1-étől kezdve haszonbérbe kiadó

Értekezhetni lehet a tulajdonosnővel Marosvásárhelyt.

Magyar királyi államvasutak. Üzemeltetésig Debreczenben 30392 sz. 1896.

Pályázati hirdetésny.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzemeltetősége 1897 octelieg a követ-köz 1898. és 1899. években vonalai számára szükseges pályafentartási fak szállítá-sok biztosítás végett nyilvános pályázatot hirdet.

1903 1897. években kiadottak az alábbi körüli mennyiségre lesz szükség:
Erdes fevő deszka 3.900 köbméter, jegyevő fevő deszka 173.801 köbméter, szalmatetevő deszka pontabóli 47.476 köbméter, faragott fevőfőla 7 m. hosszú, 152.889 köbméter, faragott fevőfőla 12 m. hosszú 219.229 köbméter, faragott fevőfőla 15 m. hosszú 9.975 köbméter, faragott szarvak fevőfőla 125.871 köbméter, erdei fevő paló 8.373 köbméter, jegyevő fevő paló 121.909 köbméter, tölgyfa paló 27.283 köbméter, erdei fenyőfőla 0.259 köbméter, faragott tölgyfa 2 m. hosszú 237.800 köbméter, faragott tölgyfa 7 m. hosszú 237.783 köbméter, faragott tölgyfa 12 m. hosszú 67.800 köbméter, tölgy szál 15.081 köbméter, fevő szál 12.373 köbméter.

Az 1897. éven szállítandó fak méretei a hasonló szám alatt kiadott méret-jegyzékben foglaltanak; az 1898. és 1899. években szállítandó fak méretei az ezen évekkel megelöz november hó elején közöltettek szállítól.

Az egyes csekere megrendelők fak mennyisége 100 köbököt haviól kezdve képtel-ho végig a töltésnél beszállítandók.

Állított üzemeltetőségek kikötö, hogy a fenyők csak tájékozásul töltöt mennyi-ségűl 30%-kal töböt vagy kevesebbet rendelkezessen.

A pályázati feltételek, értesítések körüli ajánlatok legközbö 1896. évi november hó 29. évi 12. éviig érvényesítik he a debreczeni üzemeltetőségi díjazással. Az 3% bírtalvány ellenben 1896. évi november hó 27. napjának déli 12 óráig teendő le a debreczeni üzemeltetőségek gyjtőpénztárára.

A pályázati részletes feltételek és méretjegyzékek valamennyi üzemeltetőségnél és keresk. iparüzemnél megtekinthetők, a debreczeni üzemeltetőségi díjazással is megszereshetők, míg a 1897/98. sz. általános nyergesszállítási és 1897/98. sz. pályafentartási fak szállításra vonatkozó különleges szállítási-feltételek az üze-meltetőségnél szintén megtekinthetők ugyan, de csak kézpénz fizetés ellenében szereshetők meg a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárára (Andrássy-ut 73/75), az elöbbi 25 kr., utóbbi 10 kr.-t, postai szállításiért 100 levéljegy mellékelendő. Debreczen, 1896. octóber hó 28.

Magyar királyi államvasutak debreczeni üzemeltetősége.

(Ülányomat nem díjazatik.)

Eladó szőlővesszők.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

„Istvántelki immunis“ homoktalajú

szőlőből a következő európai és amerikai szőlővesszők cladó:

Gyökerez Riparái sauvage alanya készített ovtványok.	Madeline Ang. ... 7 00 db ... 16 fr.	Muscát Ottonel. ... 3 30 ... 30 "	Alexand. Blanc 129 ... 30 "	Saumur ... 70 ... 30 "	Bois ... 60 ... 30 "
Chasselas blanc 3150 db száza 12 fr.	Rouge 400 ... 12 "	blanc Croqui. 650 ... 12 "	Furmint ... 300 ... 12 "	Nemes Kadarka 120 ... 16 "	Piros bakar ... 90 ... 30 "
Nemes Kadarka 130 ... 12 "	Olasz Rizling ... 550 ... 12 "	Nagy-Burgundi ... 300 ... 12 "	Mézes-fehér ... 200 ... 12 "	Tramini piros ... 225 ... 12 "	Saumur ... 70 ... 30 "
Olasz Rizling ... 18000 db ... 16 fr.	Nagy Burgundi ... 5000 db ... 16 "	Tramini piros ... 3250 ... 16 "	Amerikai vesszők.	Othello ... 100 ... 16 "	Jaques ... 300 ... 16 "

Megrendelések az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójához

Budapest. Köztelek intézők. — Az elszállítás öszszel vagy tavaszszal történik a megrendelés sorrendjében. — A megrendelőnek a vesszők föle ára előre befizetésű, a hazai vész utófeladatok szerdéltek be. — Csomagzási-ért és vasutai szállításiért ezenként 1 frt számítatik. **IGAZGATÓ.**

Thost Ottó-féle

rostély-öntőde
Paris, Zwickau 1/2 Szent-Pétervár.

Veszékróprított Budapestben:

KÜHNEL ADOLF

Műszaki
Wesselényi-utca 36. földszint.

1440
Fűtőgőzöt és vízgőzöt sziszog, és, tenit.
Páramlászó öltözök, nagy szémegta-kariák, a legnagyobb tartóság.

Mégjelent a „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR:“

1897-dik évre

Szerkesztik:

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN.

az Orsz. Magy. Gazd. Egyes. titkárai.

A „ZSEBNAPTÁR:“

praktikus új beosztással, gardag tartalommal s terjedelmes könyvvelití részszel és jegyzéknaplóval jelent meg.

Bolti ára 1 forint 50 kr.

Ára előfizetőknek és az Orsz. Magy. Gazd. Egyes. tagjainak 1 frt 20 kr.

Postadíj 10 kr.

Megrendelhető a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalánál,
Budapest, Üllői-út 25. (Köztelek).

GAZD és TÁRSA

vasöntőde és gépgyár részv.-társ. Budapest

készit:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malomberendezéseket, vasuti kocsikat és vasuti felszereléseket, traussimókat.

Speziálításai: 511

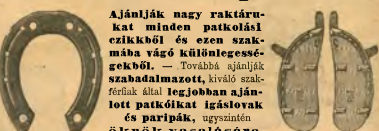
B) Kéregötvény vasuti kerekek, váltók, zúzóművek, hengerek és ágyúgyökökhöz. Hengerszkek kéregöntetű hengerekkel mind a magas malmászathoz, mind pedig a parasztra őrléshez s egész malomberendezések.

Feszításlához, papir- és cellulosa-gyártáshoz való gépek.

Vízkerék nagy sikerrel pótló turbinák.
Villamos világítás nagy távolságra is a motoról.
Szilipek, eszövetkezek, friterős kancsólok, rotatós dynamóterek. Aczelöntés.

M. Hann's Söhne

cs. kir. udv. patkolási eszköz szállító
BÉCS, I. ker., Strauchgasse 2. szám.

Különösen kiemeljük ezégeknek legjobban szabadalmazott rudvasalásit és kengyelét.

**Magyar kenderből készült,
és legjobb minőségű
gazdasági kötleneműeket,**

ajánl a
BLEIER és WEISZ,

kötőgyári osztály Budapest.

Raktár és iroda: Károly-kört 2. sz., a régi Hild-Barkóczy féle házban
Gyártótelep: Hajtár-ut 7307. sz.

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cecos futószőnyegek,
lábtörők, ruhaszárító kö-
telek.

halhálók,

készítőkék stb. továbbá gaz-
dasági eszközök u. m. istráng,
kötőfék, rudak gaboname-
retek, vízhatlan ponyvák,
litátó és tűzlvédők, kender-
törők, hevederek, kender,
kősz stb. a legújanszói eredeti
gyári arakon.

Vízkei megrendelések pontosan eszköztelítsek.

Képes árjegyzék kibocsátás barmeszer
között.

Magy. kir. államma utak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Budapest-
csatornái helyi érdekű vasúton az Ó-Buda—Budapest—angalföldi vonalra meg-
nyitása napján az új zónarendszerű személy- és postázás-díjazás lép életbe, —lyek
mencéről némely viszonylatban fölemeltek, másokban viszont leszállítottak.
Ezen díjazás a magy. kir. államasutak díjazás elárusító irodájában (Budapest,
Csengery-utca 33/10 lére) kapható.

Budapest, 1896. október 23.

(Ülányomás nem díjazatik.)

Az igazgatóság

Kittinó

szeeska vágó- répa vágó- gépeimet,

biztonsági járgányaimat

és legjobb rendszerű

„REFORM“ takarmány-pároló készülékeimet

valamint eredeti minőségű

Sack ekéket

és más egyéb talajművelési eszközöket és ajpéket
száraz megrendelésre a legújanszói eredeti ajjárás.
Képes árjegyzék kibocsátás barmeszer
között.

PROPPER SAMU

Budapest, Váci-kört 52.

Gyár: **Mosonban** (alakult 1856.)
Kühne E. Budapest,
Főraktár: VI., Váci-kört 57a. sz.
gazdasági gépgyára

ajánlja a t. gazdaközönségnek a bekövetkező őszi idényre

takarmány-kamra berendezéseit

a legújanszói arban.

Tervezetek kívánatra készíttetnek.

Takarmány fillesztők,

(Ventky szabadalma)

melyek kitűnése, gyors működése és könnyű ke-
zelhetősége följ számos magyar gazdasági
vívára rendelkezésre áll;

Ujvid: szeeska vágók, répa vágók, morzso-
lók, darálók, csizok-
esőplők, aranka-
rostók, Sack-rend-
szert egyes, ket-
tős és hármas ekék,
rostók, szelők mag-
kiszűrők 33 tri), kon-
kolyválasztók stb.

**H a d v i g e r-féle
legjobb acéll
kaszalvógó kések!**

A m. kir. államasutak.
1896. október 23.

Budapest jöbparti üzletvezetőség.
1896. október 23.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államasutak „Budapest-jöbparti“ üzletvezetősége, a vonalra ré-
szére 1897. évben szükséges pályafentartási fak szállításra, nyilvános pályázatot
bírdel.

Az 1897. évi megközelítő szükségesít, mely a tényleges megrendelés alkalmá-
val korlátlanul felemelhető, vagy leszállítható, alább van felsorolva: a végleges
megrendelés, mely alkalommal az 1897. évben tényleg szállított fak pontos
mennyisége és méretei szállításhoz közölnetli fognak, folyó év december hó 15-éig
fog megőrtetni.

56 köbméter erdei fenyő deszka, 140 köbméter jegyeno fenyő deszka, 10
köbméter lucz fenyő deszka, 10 köbméter vörös fenyő deszka, 8 köbméter jegyeno
fenyő deszka szelmezetlen, 6 köbméter tölgyfa deszka, 15 köbméter erdei fenyő
palló, 300 köbméter jegyeno fenyő palló, 12 köbméter lucz fenyő palló, 10 köb-
méter vörös fenyő palló, 15 köbméter jegyeno fenyő palló szelmezetlen, 50 köb-
méter tölgyfa palló, 18 vágott luczfenyő fa, 15 köbméter faragott vörös fenyő
fa, 350 köbméter faragott puha fa, 150 köbméter faragott tölgyfa, 7 köbméter
puhafa rud, 20 köbméter faragott szálfa, 24 köbméter tölgy szálfa, 2000 darab
tölgyfa sűrítési lécz, 8000 darab puhafa sűrítési lécz, 300 darab vágott tölgyfa
lécz, 3000 darab vágott puhafa lécz, 1000 darab tölgyfa kerítés oszlop, 1300
darab tölgyfa kerítés rud 2000 darab puhafa kerítés rud, 800 darab puhafa
szelmezteszka, 60,000 darab fedő szindely.

A fak szállítása 1897. évi februar hóban kezdendő meg, s 1897. év ápril
hó végéig fejeendő be.

A fak 3 csoportra osztott, részletes méretyjegyzékek, melyek egyesrindin
ajánlati úrlapokat képeznek, a hozzácsatolt „pályázati és szállítási feltételekkel“
együtt, a Budapest jöbparti üzletvezetőség (Budapest Külső-köröspati-ut, nyugdíj-
ház csoport 2. szám.) anyagbeszerzés osztálya szolgáltatja ki díjtalanul, postázás
küldi meg posta útján.

pályázati feltételek értelmében kiállítandó ajánlatok, 1896. évi november 13-án
közé 14-án déli 12 óráig nyújthatók be, a támasztás 1896. évi november 13-án
közé 12 óráig teendő be.

Budapest, 1896. október hóban.

(Ülányomán nem díjazatik.)

Az üzletvezetőség.

Takarmány-készítő kamrak

teljesen berendezve: szeeska vágók, répa vágók
és zúzó, kukorica-morzsolók.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
mező-
gazdasági
gép-
gyárosok

Daráló- és őrlő-malmok

újított eredeti angol daráló-gépek, fillesztők,
gazdasági és őrlő-gépek, legújanszói.
Kiszállítanak.

Kimerítő képes árjegyzékek és tervezetek kíván-
atra ingyen és bérmentve.

Főraktár: Budapest,
VI. kerület, Váci-kört 63. szám.

Hofherr és Schrantz Budapest, VI., Váci-körút 57.

Új szabad: Lóherceplő és kidürzsölőgép, a lóherceplés és kidürzsölés eszközlésére egy művelet alatt.
Arjczyzekék bérmentve és ingyen.

Szepes-Szt.-győrtől 1895. november 4-án jött díj: **Mozzola** levelel kiáltottva.

1895-ben 120 drb. ilyen lóherceplő-ésplőt adtunk el, mindenféle grózesplő-készletekhez.

Haszonbérleti hirdetemény.

Gróf Jankovich László ur következő ingatlanai újbol

haszonbérbe adatnak:

I. Somogy megyében a Balaton mellett fekvő **Lellei uradalom**, a melynek területe a hozzá tartozó legelőt, rét és berekkel együtt **2431 magyar hold** (1200 □ öf) 1899. évi május hó 1-ével kezdődő 12 évre;
 II. A Vöröszögnyében Barcs közelében fekvő **Slebinai uradalom**, a melynek területét erővel nékél **3300 katasztrális hold**, — 1898. május 1-ével kezdődő 12 évre.

Ezen Slebinai gazdaság négy majorból áll, a melyek egymástól elkülönítve 3 részben adatnak haszonbérbe, olyképen, hogy egy-egy külön részt képeznek:

- 1) a Ránys major,
- 2) Karkó-Majkóvics majorok és
- 3) a Slebinai központi major.

Nincs azonban kizárva a majorok máskép leendő csoportosítása sem, sőt esetleg az együttes bérbeadás sem, a mely utóbbi esetben még egy 600 kath. hold erdő évi 20 hold vágása is hozzácsatolható.

Mindkét birtokra nézve az írásbeli ajánlatok legkésőbb 1897. évi május 1-éig nyújtandók be előírottan.

Haszonbérleti szerződésnek a részletek tekintetében készséggel ad szóbeli vagy írásbeli felvilágosítást, sőt kívánatra a szerződés szövegéről tervezetet is megküldi és a megtekintés végett is intézkedik előírott:

Dr. Goszthony Mihály,

ügyvéd, mint a tulajdonos Gróf teljhatalmu megbízottja,

Budapest, Trefort-utca 2. 1873

„Gloria“ vihar-lámpa

patentált „Gloria“ 3” szendvicspléj, üvegpléjű lámpák.
 Földtől minden védelmi kárányig, mely ekkor pirosra kényszerül.

Kisre igen kedves lámpa, kemény műanyagból készült, melynek minden részét a világos és tüdővel tisztán tartani lehet. Kiválóan alkalmas a szendvicspléjű lámpákhoz, melyek a szendvicspléjű lámpákhoz képest sokkal kevesebb olajat fogyasztanak, és a szendvicspléjű lámpákhoz képest sokkal kevesebb olajat fogyasztanak, és a szendvicspléjű lámpákhoz képest sokkal kevesebb olajat fogyasztanak.

Arjczyzekék ingyen és bérmentve. Megrendelést idejékorán kérek.

ALEXANDER BÁLINTH,
 Wien, III.3, Sales-nergasse 81.

„Gloria“ viharlámpák mindenütt a legjobban elismertek. Ár: 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000.

HIRDETÉS.

Mahonia aquifolia, 200 darab, 4 éves, erős példányok, drbjá 25 kr. (100 darab megrendelésénél 10 darab ráadás).

Boxus aurea, 200 darab, 10 éves, erős példányok, drbjá 50 kr. (100 darab megrendelésénél 2 darab ráadás).
 Az árak az itteni vasúthoz szállítva értendőek. 1948

Kleisz Mihály urad. főkertész

Zichy (Puszta) Újfalu (vasuti állomás) u. p. Seregélyes, Fejérm.

3300/1896. szám.

Faeladási hirdetemény.

Alulírott hivatal részéről közhírré tétetik, hogy a bezdáni, apatini, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságokhoz tartozó a folyó évtben hivatalos használat alá kerülő

kemény és lágyfavágások

felsőbb jóváhagyás fentartása mellett

f. év november hó 16-án d. e. 9 órakor

alulírott erdőhivatal irodájában megtartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek eladati fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes vágások részletes becsése az alulírott erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtehető.

Apatin 1896. október hóban.

1947

M. kir. Erdőhivatal.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat,

hogyan a lapunk máj számához

csatolt gyűjtőveken azon ismerőseik neveit, kikről feltételez-

hető, hogy lapunkra előfizetnének,

vagy az Orsz. Magy. Gazd. Egyl.

tagjai sorába lépének, fejle-

gyezni s azokat címünkre be-

küldeni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

a „KÖZTELEK“ kiadóhivatala.

KIS HIRDETÉSEK.

Bérlit azonnal átadandó 800 katasztr. föld sátráló 200 katasztr. föld rész és legelő elegendős gazdasági épületek, kényelmes bérőlak, állami országút mellett, 1/2 óra távolság egy a déli mint az államasvut állomásoktól, kifutó buza, repecze, árpa és répa talaj. Takarmány egy szalma kénvel, őszit velősekkel, tavaszi vetészeté végomás 3 negyedre eselőde deputátum a leltárban átadandó, mely a bérlit lejáratu után természetben visszaállítandó. Bérlit tartalma 15 év, kevesebb feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 1898

Minden fajta erdei csemeték,

erdek és sövények alapításához, szőlő és csevegő fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomoró fenyő, Douglas fenyő, vörös fenyő, havas és fehér égerfa, jávor, bükk, feherjahnár, szilva, nyírfa, lilgy és akáczerfákat, csipkés és bodzafasemetéket ajánl a tavaszi teleptőlre **Guts-werwaltungBorona** posta **Bochnia**, Galicia. Árjegyzék kivanatá bérmentve. Az erdei csemeték értékelése f. év október 1-től kezdődik. Tisztelettel kérjük a levelezést német nyelven. 1822

Mind oda vannak!

mind a német nyelvű, majd minden a KLEIN szerszámok a Hattatónak postaküldésig a gyártó által közvetlenül. Mindenképp 60 kr., 1/2 kg súlyú szerszámok, csomagok, 2 frt nag. vagy 100 db. Vélő lapok! KLEIN sz. a. gyártó, Remscheid, i. a. C. S. G. m. b. H.

kiadóhivatalban legelő
Homonőző telepítés.

Irta: Rácz Sándor.
Ára 1 frt 50 kr.

POKRÓCZ és nemezárú gyári rakár.

A n. t. közönséget van szerezniem értesíteni, hogy kényelme szempontjából fenti áruból Budapest, Károly-körút 5. dssan felszerelt rakárak tartók.

Pokróczelek

a legolcsóbb árúkat a legújabb minőségig. Meg az is felelő árúkat, bérmentve visszaküldésig a gyártóhoz, ez ősszeng visszaküldésig.

Prontos s felküldésre kettes kisaj. Das
Sonnenschein B.

Budapest, Károly-körút 5.

Szabadalmazott

tíz évig is eltartó portiókötelek

6 m/m vastag, 200 cm hosszú, egy posta csomag 100 db 1 frt 60 kr. 1000 db 10 frt. Ugyanily

kéveköttelek

4 1/2 m/m vastag, 150 cm hosszú egy próba postacsomag 200 db 1 frt 60 kr. 1000 darabot 7 frtért szállít utánvétel mellett; ugyazintén más gazdasági kötelemekeket ajánl legutányabb árakon

Bellán Mátyás,

Bacs-Csók.

Két telek,

egyk 300, másik 400 □ öles. Rákossalván, előbbi a Zöldikével, utóbbi a Sárga csiók vendégelővel szemben, elkölözés miatt igen olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1890

A kinek megbízható üzleti vagy gazdasági személyre szükség van, bíróköt, házait vagy üzletet érteni vagy eladni szeretné, bizalommal forduljon a Hatis, enged és bejegyzett hadapesti kecskés, és gazdasági közvetítő ügyvétséghez. 1873 VII., Károly-körút 5.

Fairbanks mérlegek

a legkötelesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegok szabadon rendszertök, toálóslyos fémmérőkaral bírnak s a hídra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontoság és könnyű kezelésük-nél fogva ugy használnak, mint a külföldön a legelő díjat nyer: legkötőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zsák-, és raktári mérlegeinket

ezészertő és a célnak megfelelő szerkezetüknel fogva **kölő-nösen a gazdák, gazdaságok és uradalnak** részére a legmoleggeben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek sulyokkal számított jóva kivitelű **tizedes** mérlegok árainak nem magasabbak, a hitelesítés, esomngolás és loco vasutara való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami hoz, Andrássy-ut 12, czimzandók. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központit írának szolgálat. 8005

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGEYAR részvény-társaság,
BUDAPEST, Andrássy-ut 14. Gyár: Külső-vázi-ut 156.

Takarmányozó-kamrák

teljes berendezését, járgány vagy gözhajtásra, elvállalják és legolcsóbb költséggelvetéssel valamint tervrajzzal dijementesen szolgálnak:

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

= BUDAPEST, =

Váci-körút 60. szám.

Nagy választéku árjegyzék szécska- és répavágógépek, darálóok, egyes- és kettős-malomjáratok, takarmány-fürlesztők, olajpogácsatorók, kukoriczamorzolók és az

összes gazdasági gépekről

kivánatára ingyen és bérmentve.

Különlegesség: Teljes gőzeselőlgarnitúrák és Compound-gőzmozgonyok 100 lóerőig rendkívül kedvezményes árak és fizetési, valamint jótállási feltételek mellett.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legelőkeltebb szerkezettel és legelősebb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest—Kelenföld, a vasúttállomásán szemben.

Itol is épített új telepeknél gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrészektartárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Minapestrel a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasúton Budapestről könnyen elérhető.

Állami részről történt kísérletezések alapján számos talajok javítására...
termőképesek feltételére
kímélőnek bizonyult az
EGERESI TRÁGYAGIPSZ,
melyet, valamint mindennemű műtrágyát legújatusóban szállít az
EGERESI MŰTRÁGYAGYÁR
KRAMER J.,
BUDAPEST, V. ker., Dorottya-utca 9 sz.

Répa-kiemelő villák.
Régóta ismert...
Gustav Mödig
Sürgényi eszközök gyártó és kereskedő.
130798/96/C. II.

Valódi
DR. KRÖCZER LÁSZLÓ-féle
szabadalmazott rugganta ajzószalagokat Dr. Kröczér László úrúi személyesen jóváhagyott minőségben és nagyban szállít
SCHMEIDLER I. N.
es. és kir. rugganta és celluloidnemek gyára
BÉCS, 1223
Főnöklet: Fűkökület:
VII/2, Dúfingasse 19. sz. | I. ker., Gräben 10. sz.
Sürgönyozim: GUMMISCHMEIDLER.
Egy kilogramm ára fnt 10.40.

ALAPITATTOTT 1848-ban.
Freund A. és Fia
es. és kir. szab. nyereg-, szij- és böröndárak gyára
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3.
Nagy választék hárszrzemek, nyergok, ostorok, zabláik, lépökörökek, löm-fő-ölők a utazó cizkkekben, legjobb kivitelben jütanyas árakon. Előírások nyergszervezetek tényleges a tartalékos tizaz urak részére legelősebb árakon.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A legújabb szabad.
széna- és szalmayeső „Rapid“
széna és szalmauk levágásához a kazalokból az által különbözik főképe az eddigi használt eszközöktől, a könnyen, gyorsan és tisztán dolgozik.
Minden, bármely gyenge munkás által is könnyen kezelhető tizta vágásokkal szolgálat, mi a kaszálókat az időjárás viszontagságai ellen különösen megvédi.
Ára csomagolással helyben Budapesten 10 forint.
Kimerítő árlapok ingyen és bérmentve.
FRIEDLAENDER JÖZSEF
gazdasági gépgyára
BUDAPEST, KEREFESI-UT 17. SZ.

Hirdetmény.
(Dél-nemzet-országok-magyar vasúti kőtelek.)
Uj gyümölcslőszarabás elöléltéptése.
Vonatkozásal a „Vasúti és Köz. Közlöny“ f. évi 99., illetve 112. számában 100642/C. II., illetve ad. 100642/C. II. sz. alatt közzételt hirdetményünkre köztudomásra hozzuk, hogy a kérdéssé uj gyümölcslőszarabás folyó évi decemaber hó 1-én jog élethe lépül.
Ezen átadásba kapható a részes vasúti igazgatóságoknál és állomásokon példányonként 85 filléret.
Budapest, 1896. évi október 22-én.
A m. k. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Gépolajat,
u. m. valódi tisztta olvaolajat, ebbőlrendű konytalantított receptolajat stb.
SZALONNÁT,
Fertőtlenítő szereket,
u. m. kárbónat, karbopór, creolin, szilagilisz stb., rögülisz karbóleomol, keserűolaj, csesűolaj stb.

Kocsikenőcsöt, Petroleumot, műtrágyát.
szákeköt, fakaró- és szekrényronyvakát, kátrányfenékekért, fedéllekek,
Olasz szaponifrárt, tisztán vastag gyökerekköl őrlőve.

Arak franco csomag.
Arak, bénes indokálások, paplászta, kátrány, u. m. stb.
TERMESZETI NYERS-VASÉLIN
Pala és Bőr-Ajzóolászter
4 Kilo tizta anyk bérmentve fnt 2.20

JUST és TISZTA BÉCS

KRAMER LIPÓT, V. ker., Akadémia-utca 10 sz.
Sürgönyozim: „CERES“ Budapest.
Telefon.

Luczernát, lóherét, fűmagsvakat,
mindent cöltra és minden egyéb gazdasági cizket és **vetőmagot**
a legújatusabb áru és garantált jó minőségben szállít
BUBAPESTEN,
Telefon.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvétynyártáság nyomása Budapest, (Köztelek).